

Број: 05-05-1- 1561-2/11
Сарајево, 16. мај 2011. године

BOSNA I HERCEGOVINA
PARLAMENTARNA SKUPŠTINA BOSNE I HERCEGOVINE
SARAJEVO

Organizaciona jedinica	Klasifikaciona oznaka	Redni broj	Broj priloga
01	02-05-2	377	11

PRIMLJENO: 16.05.2011

S

**ПАРЛАМЕНТАРНА СКУПШТИНА
БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ**

**- ПРЕДСТАВНИЧКИ ДОМ
- ДОМ НАРОДА**

Предмет. Сагласност за ратификацију споразума, тражи се

У складу са чланом 16. Закона о поступку закључивања и извршавања међународних уговора ("Сл. гласник БиХ", бр 29/00), достављамо вам ради давања сагласности за ратификацију:

Споразум о финансирању између Босне и Херцеговине и Комисије Европских заједница у вези са вишекорисничким програмом за Темпус у склопу IPA компоненте помоћ у транзицији и изградњи институција за 2009. годину. Споразум је потписао г. Драган Вранкић, министар финансија и трезора БиХ, 17. јуна 2010. године у Сарајеву.

Будући да је Министарство финансија и трезора БиХ надлежно за провођење поступка за закључивање овог споразума, молимо вас да на састанке ваших комисија, односно сједнице Дома, поред представника Предсједништва БиХ, као предлагача, позовете и представника Министарства који посланицима, односно делегатима може дати све потребне информације о споразуму.

С поштовањем,

ГЕНЕРАЛНИ СЕКРЕТАР

Ранко Нинковић

MFA – BA - MPP

Broj: 08/1-42-729-1/11
Sarajevo, 06.05.2011. godine

PREDSJEDNIŠTVO
BOSNE I HERCEGOVINE
SARAJEVO

PRIMLJENO : 13.05. 2011.			
Organizaciona jedinica	Skupštinska jedinica	Redni broj	Broj priloga
05	05-1	1561	

PREDSJEDNIŠTVO BOSNE I HERCEGOVINE

SARAJEVO

Predmet: Prijedlog Odluke o ratifikaciji Sporazuma o finansiranju između Bosne i Hercegovine i Komisije Evropskih zajednica u vezi sa višekorisničkim programom za tempus u sklopu IPA komponente pomoć u tranziciji i izgradnji institucija za 2009. godinu; - dostavlja se -

U prilogu akta dostavljamo Prijedlog Odluke o ratifikaciji Sporazuma o finansiranju između Bosne i Hercegovine i Komisije Evropskih zajednica u vezi sa višekorisničkim programom za tempus u sklopu IPA komponente pomoć u tranziciji i izgradnji institucija za 2009. godinu, koji je potpisan 17. juna 2010. godine u Sarajevu na engleskom jeziku.

Podsjećamo da je Predsjedništvo Bosne i Hercegovine na svojoj 72. sjednici, održanoj 20. maja 2010. godine, prihvatilo predmetni Sporazum i za potpisivanje ovlastilo Dragana Vrankića, ministra finansija i trezora Bosne i Hercegovine.

Vijeće ministara Bosne i Hercegovine na svojoj 149. sjednici, održanoj 27. aprila 2011. godine, utvrdilo je Prijedlog odluke o ratifikaciji navedenog Ugovora.

Molimo da Predsjedništvo Bosne i Hercegovine, u skladu sa odredbama člana 17. Zakona o postupku zaključivanja i izvršavanja međunarodnih ugovora ("Službeni glasnik BiH", broj 29/00), provede postupak ratifikacije Odluke o ratifikaciji Sporazuma o finansiranju između Bosne i Hercegovine i Komisije Evropskih zajednica u vezi sa višekorisničkim programom za tempus u sklopu IPA komponente pomoć u tranziciji i izgradnji institucija za 2009. godinu.

Pozivajući se na član 39. stav 8. Zakona o zaduživanju, dugu i jamstvima BiH (Sl. glasnik BiH br. 103/09), kojim kreditni sporazumi imaju prioritet u postupku ratifikacije, molimo za hitnost radi što skorije efektivnosti Ugovora.

Svetlana Alkalaj
Kancelar
Ministar

СПОРАЗУМ О ФИНАНСИРАЊУ

ИЗМЕЂУ

БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ

И

КОМИСИЈЕ ЕВРОПСКИХ ЗАЈЕДНИЦА

**У ВЕЗИ СА ВИШЕКОРИСНИЧКИМ ПРОГРАМОМ ЗА
ТЕМПУС У СКЛОПУ ИПА КОМПОНЕНТЕ ПОМОЋ У
ТРАНЗИЦИЈИ И ИЗГРАДЊИ ИНСТИТУЦИЈА ЗА 2009.
ГОДИНУ**

Датирано

(Централизована управа)

САДРЖАЈ

Уводни дио значајних правних аката

1. Програм
2. Извршење програма
3. Одговорне структуре и органи власти
4. Финансирање
5. Рок за уговарање
6. Рок за извршавање уговора
7. Рок за ослобађање средстава
8. Третирање прихода
9. Дозвољени расходи
10. Чување докумената
11. Мапа пута за децентрализацију без ех-анте контрола
12. Тумачење
13. Дјелимична невалидност и случајни пропусти
14. Ревизија и измјене
15. Престанак важења
16. Превазилажење разлика
17. Обавјештења
18. Број оригинала
19. Анекси
20. Ступање на снагу

Анекс А Вишекориснички програм за темпус у склопу ИПА Компоненте помоћ у транзицији и изградњи институција за 2009. годину, усвојен Одлуком Комисије Ц(2009)6969 21.09.2009. године.

Анекс Б Оквирни Споразум између Комисије европских заједница и Босне и Херцеговине, датиран 20.02.2008. године.

УГОВОР О ФИНАНСИРАЊУ

ИЗМЕЋУ

БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ

и

КОМИСИЈЕ ЕВРОПСКИХ ЗАЈЕДНИЦА

које се у даљем тексту помињу под заједничким називом „странке“, или појединачно као „Корисник“ у случају Босне и Херцеговине, или „Комисија“, у случају Комисије Европских заједница..

При чему је:

- (а) 01.08.2006. године, Вијеће Европске уније усвојило Уредбу (ЕЦ) бр. 1085/2006, успостављајући инструмент за претприступну помоћ (у даљем тексту: „ИПА Оквирна Уредба“). Ступивши на снагу 01.01.2007. године, овај инструмент представља једину законску основу за обезбјеђивање финансијске помоћи земљама кандидатима (тренутно Хрватска, Бивша Југословенска Република Македонија и Турска) и земљама потенцијалним кандидатима (Албанија, Босна и Херцеговина, Црна Гора, анд Србија, укључујући и Косово¹) у њиховим напорима да унаприједи политичке, економске и институционалне реформе у циљу стицања евентуалног чланства у Европској унији.
- (б) 12.06.2007. године, Комисија је усвојила Уредбу (ЕЦ) бр. 718/2007, спроводећи ИПА Оквирну Уредбу, наводећи детаљно примјењљиво управљање и контролне захтјеве (у даљем тексту: „ИПА „Проведбена Уредба“).
- (ц) Помоћ Заједнице у оквиру инструмента за претприступну помоћ ће наставити да подржава кориснике у њиховим напорима да ојачају демократске институције и примјену закона, да спроведу реформу јавне администрације, да изврше економске реформе, да пошт ују љ удска као и права мањина, да промовишу једнакост полова, да дају подршку развоју цивилног друштва и унаприједи регионалну сарадњу као и помирење и обнову, те допринесу одрживом развоју и смањењу стопе сиромаштва.

За потенцијалне кандидате, помоћ заједнице може, такође, укључивати извјесно прилагођавање са *аццус цоммунаутаре*, као и подршку инвестиционим пројектима, усмјереним преваходно ка изградњи руководних капацитета у домену регионалних, и људских ресурса и руралног развоја.

¹ На основу Одлуке Савјета безбједности Уједињених нација 1244/99

- (д) 20.02.2008. године, стране су закључиле Оквирни Споразум, утврђујући општа правила сарадње и извршења помоћи Заједнице у оквиру Инструмента за претприступну помоћи.
- (е) 21.09.2009. године, Комисија је усвојила Вишекориснички програм за Темпус у склопу ИПА компоненте помоћи у транзицији и изградњи институција за 2009. годину (у даљем тексту: „програм“). Овај програм ће бити извршен од стране Комисије на централизованом основи.
- (ф) У циљу извршења овог програма, неопходно је да стране закључе Финансијски Споразум како би се установили услови за додјелу помоћи Заједнице, правила и процедуре у вези са исплатом такве помоћи, те услови под којима ће помоћ бити вођена.

БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА И КОМИСИЈА ЕВРОПСКИХ ЗАЈЕДНИЦА СУ ПОСТИГЛЕ ДОГОВОР У ВЕЗИ СА СЉЕДЕЋИМ:

1 ПРОГРАМ

Комисија ће у виду гранта дати допринос финансирању сљедећег програма, који је наведен у Анексу А овог Уговора.

Број програма: *АВАС* № 2009/SI2.533395

Назив: *Вишекориснички програм за Темпус у склопу ИПА компоненте помоћи у транзицији и изградњи институција за 2009. годину - Ц(2009)6969, усвојен 21.09.2009.године.*

2 ИЗВРШЕЊЕ ПРОГРАМА

- (1) Програм ће бити извршен на индиректној централизованом основи од стране Европске комисије, у смислу примјене члана 53а Финансијске Уредбе и одговарајућих одредби Правила о извршењу.

Задаци извршења у склопу члана 54(2) (а) Финансијске Уредбе, повјерени су Извршној агенцији за образовање, аудио-визуелизацију и културу, која је основана Одлуком Комисије 2005/56/ЕЦ 14.01.2005. године. Одлуком бр. Ц(2008)5582, усвојеном 09.10.2008. године, Комисија је Извршној агенцији повјерила управљање програмом Темпус III и Темпус IV. У складу са чланом 12 (3) Уредбе Вијећа бр. (ЕЦ) 58/2003 од 19.12.2002. године, утврђујући Статут извршних агенција којима ће се повјерити извјесни задаци руковођења Програмом заједнице², било који програм који је повјерен извршној агенцији мора да допринесе финансирању административног буџета агенције.

- (2) Програм ће бити извршен у складу са одредбама Оквирног споразума о правилима за сарадњу у вези са финансијском помоћи Европске заједнице Босни и Херцеговини и извршењем помоћи у склопу Инструмента за претприступну помоћи (ИПА), који је закључен између странака 20.02.2008. године (у даљем тексту: „Оквирни споразум“), како је наведено у Анексу Б овог Уговора.

3 ОДГОВОРНЕ СТРУКТУРЕ И ОРГАНИ ВЛАСТИ

Корисник ће, у складу са Оквирним споразумом, именовати националног ИПА координатора, који ће као представник Корисника остваривати директну сарадњу са Комисијом. Он/она ће бити задужен за одржавање блиске везе између Комисије и Корисника у вези са општим процесом придруживања, као и претприступне помоћи Европске уније у склопу ИПА.

4 ФИНАНСИРАЊЕ

Финансирање извршења овог Уговора обухваћа следеће:

- (а) Утврђени допринос заједнице за 2009. годину износи максимално 2.400.000 евра за дио програма који се односи на Босну и Херцеговину, како је образложено у програму. Међутим, исплата доприноса Заједнице од стране Комисије бит ће обављена у границама расположивих средстава.
- (б) Трошкове структура и органа постављених од стране земље корисника у сврху извршења овог програма сносит ће Корисник.

5 РОК ЗА УГОВАРАЊЕ

- (1) Појединачни уговори и споразуми за спровођење овог Споразума бит ће закључени најкасније двије године од дана закључења овог Споразума.
- (2) У оправданим случајевима, овај задњи рок уговарања би могао бити продужен прије истека његовог задњег датума на максимално три године од дана закључења овог Споразума.
- (3) Било која средства за које није закључен уговор прије задњег рока за уговарање бит ће отказана.

6 РОК ЗА ИЗВРШЕЊЕ УГОВОРА

- (1) Уговори морају бити извршени у року од максимално двије године по истеку рока за уговарање.
- (2) Рок за реализацију уговора може да буде продужен прије коначног датума реализације у оправданим случајевима.

7 РОК ЗА ИСПЛАТУ

- (1) Средства морају да буду исплаћена најкасније годину дана након коначног датума за реализацију уговора.
- (2) Рок за исплату средстава може бити продужен прије крајњег датума у оправданим случајевима.

8 ОДНОС ПРЕМА ПРИХОДИМА

- (1) ИПА приходи укључују приходе стечене активностима у периоду суфинансирања, од продаје, изнајмљивања, услуга/хонорара или других еквивалентних прихода са изузетком:
 - (а) прихода остварених током економског трајања суфинансираних инвестиција у случају инвестиција у фирме;
 - (б) прихода остварених у оквиру мјере финансијског инжењеринга, укључујући предузетнички капитал и средства из кредита, гарантне фондове, лизинг;

- (ц) Тамо гдје је примјењиво учешће приватног сектора у суфинансирању активности, које ће бити приказано заједно са јавним учешћем у финансијским прегледима програма.
- (2) Приходи дефинисани у ставу 1 представљају приход који ће се одбити од износа дозвољених расхода а одређен у активност . Такви приходи ће на касније по завршетку програма бити у потпуности или пропорционално одбијени од дозвољених расхода релевантних активности, у зависности од тога да ли су у потпуности или само дјелимично настали као резултат суфинансирања.

9 ДОЗВОЉЕНИ РАСХОДИ

- (1) Расходи у склопу програма у Анексу А бит ће прихватљиви за допринос Заједнице уколико су настали након потписивања уговора и бесповратне помоћи за извршење таквог програма, осим у случајевима који су експлицитно предвиђени Уредбом о финансирању.
- (2) Сљедећи расходи неће бити прихватљиви за допринос Заједнице у склопу програма у Анексу А:
 - (а) порези, укључујући ПДВ;
 - (б) царинске дажбине и увозне царине, или неке друге обавезе;
 - (ц) куповина, изнајмљивање или лизинг земљишта или постојећих зграда;
 - (д) новчане казне, финансијски пенали и трошкови парничења;
 - (е) трошкови пословања;
 - (ф) половна опрема;
 - (г) банкарски трошкови, трошкови гаранција и слични трошкови;
 - (х) трошкови конверзије, накнаде и губици по курсној разлици у вези са било којим евро-рачуном за одређене компоненте , као и други чисто финансијски трошкови;
 - (и) доприноси у природи;
 - (ј) сви трошкови лизинга;
 - (к) трошкови амортизације.
- (3) Изузетно од одредби претходног параграфа 2 , Комисија ће на бази појединачних случајева одлучити да ли су сљедећи трошкови прихватљиви:
 - (а) трошкови пословања, укључујући трошкове изнајмљивања, који су искључиво везани за период суфинансирања активности;
 - (б) ПДВ, уколико су испуњени сљедећи услови:
 - (и) није могућ њихов поврат никаквим средствима,
 - (ии) утврђено је да их сноси крајњи корисник, и
 - (иии)јасно су назначени у приједлогу пројекта.

- (4) Трошкови који се финансирају из ИПА-е неће бити предмет никаквог другог финансирања из буџета Заједнице.

10 10 ЧУВАЊЕ ДОКУМЕНАТА

- (1) Сви документи који су у вези са програмом из Анекса А бит ће чувани најмање пет година од дана када Европски парламент одобри извршење за буџетску годину на коју се односи документ.
- (2) У случају да програм из Анекса А не буде у потпуности завршен до истека рока наведеног у ставу 1, документи који се односе на њега ће бити чувани до краја године која слиједи након године у којој програм из Анекса А буде завршен.

11 ДЕЦЕНТРАЛИЗАЦИОНА МАПА ПУТА БЕЗ ЕХ-АНТЕ КОНТРОЛА

- (1) Земља корисница ће утврдити детаљну мапу пута са индикативним полазним тачкама и временским оквирима за постизање децентрализације са *ex ante* контролама од стране Комисије. Поред тога, земља корисник ће утврдити индикативну мапу пута с циљем постизања децентрализације без *ex ante* контрола од стране Комисије.
- (2) Комисија ће вршити надзор над извршењем мапа путева поменутих у ставу 1, те ће узети у обзир резултате постигнуте од стране земље кориснице у том смислу, нарочито у пружању помоћи. Мапа пута за остварење децентрализације без *ex ante* контрола може да се односи на постепено уклањање различитих врста ех-анте контроле.
- (3) Земља корисница ће редовно достављати Комисији информације о напредовању извршења ове мапе пута.

12 ТУМАЧЕЊЕ

- (1) Осим уколико нека одредба овог Споразума не налаже другачије, термини који су кориштени у овом Споразуму ће имати исто значење које им је приписано ИПА Оквирном уредбом и Уредбом о имплементацији ИПА.
- (2) Осим уколико нека одредба овог Споразума не налаже другачије, позивања на овај Споразум су позивања на такав Споразум који је с времена на вријеме измјењен, допуњен или замијењен.
- (3) Све референсе на Уредбе Савјета или Комисије се праве на назначене верзије тих уредби. Уколико буде потребно измјене ових уредби ће бити извршене посредством измјена и допуна овог Споразума.
- (4) Наслови у овом Споразуму нису од законске важности и не утјечу на његово тумачење.

13 ДЈЕЛИМИЧНА НЕВАЛИДНОСТ И СЛУЧАЈНИ ПРОПУСТИ

- (1) Уколико нека одредба овог Споразума јесте или постане неважећа или уколико овај Споразум садржи случајне пропусте, то неће утјецати на валидност других одредби овог Споразума. Странке ће сваку неважећу одредбу замијенити важећом одредбом која је блиска сврси и намјени неважеће одредбе.
- (2) Странке ће попунити сваки случајни пропуст одредбом која најбоље одговара сврси и намјени овог Споразума, у складу са ИПА Оквирном уредбом и Уредбом о имплементацији ИПА.

14 РЕВИЗИЈА И АМАНДМАНИ

- (1) Извршење овог Споразума ће бити предмет периодичних ревизија, у вријеме које ће бити договорено међу странама.
- (2) Сваки амандман договорен међу странама ће бити у писаној форми и чинит ће дио овог Споразума. Такав амандман ће ступити на снагу на дан којег утврде стране.

15 ПРЕСТАНАК ВАЖЕЊА

- (1) Без обзира на став 2, овај Споразум престаје да важи осам година након његовог потписивања. Прекидом Споразума неће бити уклоњена могућност спровођења финансијских корекција од стране Комисије, у складу са Чланом 56 ИПА Уредбе о имплементацији.
- (2) Овај споразум може бити раскинут од било које стране путем писменог обавјештења упућеног другој страни. Такав прекид ће ступити на снагу након шест календарских мјесеци од дана уручења писменог обавјештења.

16 ПРЕВАЗИЛАЖЕЊЕ РАЗЛИКА

- (1) Разлике које настану у тумачењу, активностима и извршењу овог Споразума, на било којем нивоу учешћа, ријешит ће се споразумно путем консултација између страна.
- (2) У случају изостанка споразумног рјешења, свака странка може упутити предмет на арбитражу у складу са Опционим правилима арбитраже Сталног арбитражног суда укључујући међународне организације и стране државе, која су на снази на дан потписивања овог Споразума.
- (3) У току арбитражног поступка ће се користити енглески језик. Овлаштено лице које ће вршити именована ће бити Генерални секретар Сталног арбитражног суда, који ће поступати према писменом захтјеву поднесеном од стране обију странака. Одлука арбитра ће бити обавезујућа за све странке, те неће бити права на жалбу.

17 ОБАВЈЕШТЕЊА

- (1) Комуникација у вези са овим Споразумом ће се одвијати у писаној форми на енглеском језику. Кореспонденција било које странке мора да буде потписана и достављена као оригинални докуменат или путем факса.
- (2) Сва кореспонденција у вези са овим Споразумом мора бити достављена на следеће адресе:

За Комисију:

г. Тимо Сумма
Вршилац дужности директора
Генерални директорат за проширење
ЦХАР 04/99
Б-1049 Брисел

Факс: +32 2 2957502

За земљу корисника:

г. Драган Вранкић
Министар
Министарство финансија и трезора БиХ
Трг Босне и Херцеговине 1
71000 Сарајево
Босна и Херцеговина

Факс: +387 (0) 33 220 157

18 БРОЈ ОРИГИНАЛА

Овај Споразум је сачињен у два примјерка на Енглеском језику.

19 АНЕКСИ

Анекси А и Б чине саставни дио овог Споразума.

20 СТУПАЊЕ НА СНАГУ

Овај Споразум ступа на снагу на дан потписивања. Уколико стране потпишу на различите датуме, овај Споразум ће ступити на снагу на дан потписивања друге стране.

За Босну и Херцеговину, у Сарајеву, дана 17.06.2010. године

потписао г. Драган Вранкић

(Министар)

За Комисију, у Бриселу, 19.10.2009. године

потписао г. Тимо Сумма

(Вршилац дужности директора)

**АНЕКС А: ВИШЕКОРИСНИЧКИ ПРОГРАМ ЗА ТЕМПУС У СКЛОПУ
ИПА КОМПОНЕНТЕ ПОДРШКЕ У ТРАНЗИЦИЈИ И ИЗГРАДЊИ
ИНСТИТУЦИЈА ЗА 2009. ГОДИНУ³**

1. ИДЕНТИФИКАЦИЈА

Корисници	Албанија, Босна и Херцеговина, бивша Југословенска Република Македонија, Црна Гора и Србија, укључујући Косово под УНСЦР 1244/99.
АБАЦ број	2009/ СИ2.533395
Година	2009
Трошкови	15 550 000 евра
Орган задужен за извршење	Програм ће бити извршен од стране Извршне агенције за образовање, аудиовизуелизацију и културу (ЕАЦЕА).
Крајњи датум за закључење Споразума о финансирању	најкасније до 31.12.2010. године
Крајњи датуми за уговарање	2 године по датуму закључења Споразума о финансирању. Ови датуми ће се примјењивати и када је у питању национално суфинансирање.
Крајњи датуми за извршење	2 године од крајњег датума за уговарање. Ови датуми ће се примјењивати и када је у питању национално финансирање.
Шифра сектора	11420
Буџетске ставке	22.020701: Регионални и хоризонтални програми
Менаџер за задатке програма	Јединица ДЗ, Регионални програми, ДГ Проширење
Менаџер за извршење задатака	Извршна агенција за образовање, аудио-визуелизацију и културу (ЕАЦЕА)

2. ПРИОРИТЕТНА ОСА / ПРОЈЕКТИ

2.а Приоритетна оса

ИПА-ин Вишекориснички програм је пројектован како би одговорио на вишекорисничке приоритетне потребе како је назначено у оквиру ИПА вишекорисничког вишегодишњег индикативног планског документа (МИПД) 2009-2011⁴, узимајући у обзир извршење активности у склопу Националних програма, упутства обезбјеђеног у стратешким документима Европске заједнице, научених лекција из програмирања и имплементације претходне ЕУ помоћи, као и закључака са консултација одржаних, *inter alia*, са корисницима, Међународним финансијским институцијама, Савјетом за регионалну сарадњу, земљама чланицама Европске заједнице, организацијама цивилног друштва и службама Европске заједнице.

³ Усвајањем Вишекорисничког програма за Темпус у склопу ИПА компоненте подршке у транзицији и изградњи институција за 2009. годину није унапријед исказан став сваке од чланица о статусу Косова под УНСЦР 1244/99, о чему ће бити одлучено у складу са њиховим националним праксама и међународним правом.

⁴ Ц(2009)4518

Како би се олакшало програмирање вишекориснички ИПА 2009 пројекти којим управља генерални директорат за проширење Јединица за регионалне програме су консолидовани у серију засебних програма:

- *Вишекориснички програм 1 2009* посредством кога је обезбијеђена подршка за (а) Регионални програм за повратак избјеглица, те осигурање трајног рјешења за избјеглице и расељена лица на подручју Западног Балкана; (б) Обука за јавну набавку на подручју Западног Балкана и Турске; (ц) Регионална школа јавне администрације; (д) Сарадња у оквиру цивилне заштите и (е) Регионална еколошка приступна мрежа;

- *Вишекориснички програм 2 2009* путем кога је обезбијеђена подршка за (а) Заштиту свједока у оквиру борбе против тешких злочина и тероризма; (б) Помоћ цивилном друштву; (ц) Регионални центар за обуку у предузетништву; (д) Регионални програм за трговину и улагања; (е) Пакет мјера у оквиру одговора на кризу; (ф) Ерасмус Мундус акција 1: Западни Балкан

- Прозори Турске; (г) Ерасмус Мундус акција 2: Јединица за партнерство - Западни Балкан; (х) Млади у акцији; (и) Примјена регионалног схематског плана на царину и опорезивање; (ј) ИТ међуповезаност и оперативни капацитет царине и опорезивања; (к) Статистичка сарадња; (л) Миграције и друштвено-економски развој; (м) Подршка за изградњу пројекта;

- *Вишекориснички темпус програм;*

- Хоризонтални програм за нуклеарну безбједност и заштиту од зрачења;

- Подршка за оперативни буџет Секретаријата при *Савјету за регионалну сарадњу;*

- Подршка за оперативни буџет *Канцеларија високог представника (ОХР) у Босни и Херцеговини;* и

- *Контролисање.*

У оквиру разговора о ситуацији на Западном Балкану, одржаним током јануара 2006. и марта 2008. године, као и у оквиру Стратегије за проширење и водеће изазове 2008-2009, Европска комисија се обавезала на обезбијеђење повећања броја стипендија намијењених за студенте са подручја Западног Балкана. ИПА-ина вишекорисничка помоћ ће у том смислу наставити да служи као подршка Темпус програму, а помоћ која је обезбијеђена у склопу овог програма у сагласности је са стратегијама идентификованим у оквиру Вишекорисничког вишегодишњег индикативног планског документа (МИПД) 2009-2010, посебно у *Оси приоритета 2 – Конкурентност економије, дио 2.3.2.3 Образовање и млади.*

2.6 Опис пројеката груписаних по мјерама

ВИШЕКОРИСНИЧКИ ПРОГРАМ ЗА ТЕМПУС

Вишекориснички темпус програм олакшава реформу високошколских установа побољшавањем квалитета и руковођења академским институцијама, у сагласности са измијењеним политичким, друштвеним и економским потребама и стандардизовањем у складу са земљама, чланицама Европске заједнице.

Темпус програм ће нарочито допринијети унапређењу добровољног праћења достигнућа Европске заједнице на пољу високог образовања која потјечу из Лисабонског програма и Болоњског процеса, повезивању система образовања и тржишта рада, те подстицању развоја људских ресурса.

Темпус програм ће обухватати низ заједничких циљева свих корисника. Ови заједнички циљеви могу, по потреби, да буду допуњени регионалним или посебним циљевима корисника. Четврта фаза Темпус програма доприноси припреми актуелних или потенцијалних кандидата за приступ, посебно за учешће у Интегрисаном програму доживотног учења (2007-2013).

На основу искустава стечених током претходне фазе, овај Темпус програм (2007-2013) ће обухватати и слjedeће три компоненте које су довољно флексибилне да буду адаптиране потребама и приоритетима појединачних корисника:

Компонента I: Заједнички пројекти

Заједнички пројекти ће бити базирани на мултилатералном партнерству између високошколских институција у Европској заједници и корисника. Заједнички пројекти имају за циљ пренос знања са универзитета у оквиру Европске заједнице на институције на подручју корисничких земаља, као и између партнерских институција.

Заједничким пројектима могу да буду обухваћени један или више корисника. За националне заједничке пројекте којим би био обухваћен само један корисник, приједлози могу да буду поднесени од стране групација институција, које укључују најмање три универзитета из оквира земље корисника и три универзитета из различитих земаља чланица Европске заједнице.

За заједничке пројекте који обухватају неколико земаља, приједлози могу бити поднесени од стране групација институција, укључујући најмање два универзитета са подручја сваке од земаља учесника (најмање два корисника) и три универзитета из различитих земаља чланица Европске заједнице. Гдје је то потребно, приоритет ће бити дат пројекту конзорцијуму који укључује неакадемске чланове у земљама корисницама, као што су предузећа, трговинске коморе, истраживачки центри, Министарства образовања, као и локалне и регионалне власти.

Компонента II: Структуралне мјере

Пројекти структуралних мјера ће бити осмишљени тако да подржавају структуралу реформу високошколских система и стратешки оквир развоја на државном нивоу заснован на приоритетима идентификованим од стране надлежних власти партнерских земаља.

Структуралним мјерама могу подједнако бити обухваћени један или више корисника. Оне ће укључивати високообразовне институције и по потреби друге неакадемске чланове. Министарства образовања ће бити укључена као придружени партнери. Пројекти у склоп у компоненте II могу да буду предложени од стране мреже универзитета са подручја Европске заједнице или од стране корисника.

Приједлози пројекта за компоненте I и II програма бит ће поднесен као одговор на годишњи позив за подношење приједлога пројеката који се објављује у Службеном гласнику и на веб страници програма Q1 2010. У циљу усмјеравања програмских интервенција и максимизирања њиховог утјецаја, регионални и национални приоритети ће бити дефинисани за обје компоненте (у виду анекса Позиву на подношење приједлога пројеката). Неповратна новчана помоћ ће бити додјељена по обављеној академској процјени (оправданост, опис, дизајн и планирање, исходи и активности, квалитет и праћење) и техничкој процјени (оцјена техничког квалитета, финансијска процјена).

Компонента III: Пропратне мјере

Пропратне мјере ће укључивати састанке координатора пројекта и других интересних група, ширење активности као и подршку у информисању и ширењу активности Државних Темпус Канцеларије у земљама корисницама. Поред тога, могу се провести и друге адекватне активности, као што су тематске конференције, студије о одређеним питањима и активности које имају за циљ идентификацију и ширење добре праксе.

Компонента III ће бити извршена путем два позива на тендер који би требали да буду објављени у Q2 2010; кроз пет посебних задатака у склопу постојећих оквирних уговора; пет уговора са експертима изабраних на основу позива за исказивање интереса који ће бити потписани у Q4 2010; и путем шест Уговора о гранту са Државним Темпус канцеларијама, који би требали бити потписани у Q2 2010 на основу *de-facto* монопола за реализацију активности у складу са чланом 168 (1) (ц) Правила имплементације финансијских прописа Уредби о финансирању.⁵

Састанци координатора пројекта и других интересних група бит ће организовани путем одговарајућег оквирног уговора. Проширење ће бити организовно посредством разних активности као што су тематски семинари (извршени путем оквирног уговора) или студија (извршени путем позива на тендер). Државним Темпус канцеларијама у земљама корисницама бит ће додијељена неповратна новчана помоћ након што њиховог именовања од одговарајућих органа. Приједлози или понуде ће бити оцјењивани на основу њиховог квалитета, дизајна и исплативости.

2.ц Преглед претходно додијељене и актуелне помоћи укључујући и извучене поуке

Комисија, посматра високо образовање као важан приоритет за њену сарадњу са корисницима и с усједним земљама. Темпус програм, који представља најстарији инструмент Европске заједнице на овом пољу и који је снажно усмјерен на институционалну сарадњу, наставља се новом фазом која обухвата период од 2007. до 2013. године.

Од када је започета 1990. године, универзитетска сарадња у склопу Темпус програма допринијела је успјешној и зградњи и институција везаних за висок о образовање у земљама корисницама, одрживом партнерству између универзитета, као и побољшању међусобног разумијевања између Европске заједнице и земаља корисница.

ИЗВУЧЕНЕ ПОУКЕ

Завршна процјена друге фазе Темпус програма (1994 - 2000) и средњорочна процјена његове треће фазе (2000 - 2006) спроведене су током октобра 2002. и септембра 2003. године. Резултати су објављени у октобру 2003. године.

Завршни извјештај о другој фази Темпус програма усвојен је од стране Европске комисије 16.02.2004. године. Извјештај Комисије Савјету о привременој процјени Темпус програма усвојен је 08. марта 2004. године.

Завршна процјена друге фазе као и средњорочна процјена треће фазе потврдиле су значај програма за пружање подршке реформи и развој у високог образовања, као и оправданост његове интервентне логике и приступа у руковођењу.

Осим процјена које су проведене током 2002/03. године, низ додатних водећих студија су окончане током претходних година: најбоља пракса сарадње између универзитета и предузећа (мај 2006), одрживост Темпус пројеката (новембар 2006), најбоља пракса у осигурању квалитета (мај 2008) и тематски преглед Темпус структуралних мјера (септембар 2008). Резултати ових студија подједнако подвлаче значај овог програма и потврђују његову интервентну логику. У току је израда студије којом ће се утврдити најбоља пракса у управљању универзитетима.

Посебне препоруке за Западни Балкан узете су у обзир у смјерницама за позив на подношење приједлога пројекта у претходним програмима као и за програмирање овог програма. Темпус IV је уважени су коментари из оцјене програма Темпус III, те је

⁵ Уредба Комисије (ЕЦ, Евратом) број 2342/2002 од 23 децембра 2002, ОЈ Л 210, 31.7.2006, стр. 82

укључена компонента која за циљ има учвршћивање веза између универзитета и тржишта радне снаге.

2.д Хоризонтална питања

Једнака права:

Током неколико претходних деценија, значајна пажња је посвећена стопи сиромаштва у смислу полне заступљености и развоју економије транзиције, посебно у вези са улогом жена у образовном процесу и утјецају високог образовања на политику једнаких права.

Пројектом би требала бити обухваћена главна струјања у вези са односом полова у смислу њихових циљева и активности, посебно у оквиру научно-истраживачких питања и подручја, у којима је ангажман жена традиционално веома низак (наука и технологија). Дати пројекти би требали да унаприједи баланс полова и да идентификују факторе који утјечу на полну дискриминацију. У оквиру датих пројеката би требао бити остварен надзор и евалуација транзиције са образовања и обуке на рад, узимање радне снаге и развој каријере потенцијалних врхунских менаџера међу женама.

Пројекти у оквиру образовања и науке требали би да подстакну промјену улоге полова и друштвених стереотипа, избјегавајући при томе сваки вид културолошких предрасуда у питањима образовања.

Принцип једнаких права би требао да буде узет у обзир при оцјени квалитета свих пројеката предложених у склопу трију компонената. Посебну пажњу би требало посветити овом питању при утврђивању користи од мобилизације.

Током извршења и уколико је то примјенљиво, требали би да буду доступни подаци о дискриминацији полова како би се спровела анализа друштвеног и економског учинка предузетих активности.

Околина:

Посебну пажњу би требало посветити Владиној политици развоја у вези са односом према околини и питању заступљености дате политике у оквиру стратешких докумената, свим активностима које она може да спроведе и новом научно-истраживачком програму и наставном плану који може да направи.

Мањине:

Права мањина би требало узети у обзир при оцјени квалитета свих пројеката предложених у склопу трију компонената.

2.е Услови

Овај програм ће бити извршен поставком да ће академске институције са подручја земаља корисница и земаља чланица Европске заједнице бити заинтересоване за учешће у предложеним активностима.

2.ф Упозоравајући стандарди

	Н ⁶		Н+1(укупно)	
	ЕУ	НФ	ЕУ	НФ
Позиви на тендер	2		2	
Уговори о гранту са Државним Темпус канцеларијама	6		6	
Позиви на подношење пројекта	1		1	
Посебни задаци у склопу постојећих Оквирних споразума	5		5	
Уговори склопљени на основу позива на исказивање интереса	5		5	
Уговорна стопа (%)	100		100	

⁶ Година Н је година у којој је закључен Финансијски споразум

3.1. Приказ буџета

Централизованано управљање	ИЗГРАДЊА ИНСТИТУЦИЈА						Улагања (УЛ)				Укупно допринос ИПА Заједнице			
	Укупни трошкови		Допринос И ПА Заједнице		Други доприноси*		Укупни трошкови		Допринос ИПА Заједнице			Други доприноси*		
	ЕВР (а)=(б)+(ц)	(1) %	ЕВР (б)	(1) %	ЕВР (ц)	(1) %	ЕВР (д)=(е)+(ф)	ЕВР (е)	(1) %	ЕВР (ф)		(1) %	ЕВР (г)=(а)+(д)	ЕВР (х)=(б)+(е)
Корисници Темпус програма														
Албанија	1 111 111	90	1 000 000	90	111 111	10							1 000 000	6.43
Босна и Херцеговин	2 666 666	90	2 400 000	90	266 666	10							2 400 000	15.43
Бивша Југословенска Република Македонија	1 944 444	90	1 750 000	90	194 444	10							1 750 000	11.25
Косово	2 444 444	90	2 200 000	90	244 444	10							2 200 000	14.15
Црна Гора	1 333 333	90	1 200 000	90	133 333	10							1 200 000	7.72
Србија	7 777 777	90	7 000 000	90	777 777	10							7 000 000	45.02
УКУПНО	17 277 775	90	15 550 000	90	1 727 775	10							15 550 000	100

Други доприноси (јавни и приватни и/или међународни допринос) обезбјеђени од стране националних установа и/или међународних организација и/или корисника гранта

(1) Изражено у постоцима од укупних трошкова II или УЛ (колоне (а) или (д)).

(2) Изражено у постоцима од укупног износа колоне (х). То указује на релативну вриједност приоритета у односу на укупан допринос ИПА Заједнице цијелог ФП

3.2. Примјена принципа кофинансирања на пројекте који су финансирани овим пограмом

Допринос Заједнице, који чини 90% укупног буџета додијеног за реализацију овог програма, обрачунат је у односу на **одобрене трошкове**, који су базирани на **укупним трошковима**. Бит ће кориштено паралелно кофинансирање.

Због његовог хоризонталног карактера није могуће тражити државно кофинансирање за овај програм.

У вези са грантом, финансирани конзорцијум треба да да допринос у износу од најмање 10% одобрених трошкова предвиђених за реализацију пројекта.

4. УГОВОР О ИЗВРШЕЊУ

4.1. Начин извршења

Програм ће бити извршен на директној централизованом основи од стране Европске комисије, у складу са чланом 53а Уредбе о финансирању и одговарајућих одредби Правила имплементације.

На основу члана 54(2) (а) Уредбе о финансирању, задаци имплементације повјерени су на извршење Извршној агенцији за образовање, аудиовизуелизацију и културу, која је основана Одлуком Комисије 2005/56/ЕЦ 14.01.2005. године. Датом Одлуком Ц(2008)5582, усвојеном 09.10.2008. године, Комисија је повјерила Извршној агенцији руковођење Програмима Темпус III и Темпус IV. На основу члана 12 (3) Уредбе Савјета бр. (ЕЦ) 58/2003 од 19.12.2002. године, којом је установљен Статут извршних агенција којима се повјеравају одређени задаци руковођења програмима Заједнице⁵, било који програм који је повјерен на извршење некој извршној агенцији мора да да финансијски допринос административном буџету агенције.

4.2. Општа правила набавке и процедуре додјеле гранта

Набавка ће се проводити у складу са одредбама II дијела, наслова IV Уредбе о финансирању и II дијела, наслова III, поглавље 3 Правила, као и правила и процедуре услуживања, набавке и уговора о раду, финансираних средствима општег буџета Европских заједница намјењеног за сврху сарадње са трећим земљама, који је усвојен 24.05.2007. године (Ц(2007)2034).

Процедуре додјеле гранта ће бити проведене у складу са одредбама I дијела, наслова VI Уредбе о финансирању и I дијела, наслова VI Уредбе о извршењу.

5. НАДЗОР I ПРОЦЈЕНА

5.1. Надзор

Комисија може да предузме било које мјере које сматра неопходним за надзор датог програма.

5.2. Процјена

У складу са члановима 57 и 82 ИПА-ине Уредбе о извршењу ће подлијегати *ex ante* процјени уколико за тим постоји потреба, периодичним *ex post* процјенама осигурања квалитета, ефектности и конзистенције помоћи из средстава Заједнице, као и стратегије и извршења програма.

Резултати *ex ante* и периодичне евалуације бит ће узети у обзир у току израде и имплементације програма. Комисија може такође да проведе стратешку процјену.

6. РЕВИЗИЈА, ФИНАНСИЈСКА КОНТРОЛА МЈЕРЕ ЗА СПРЕЧАВАЊЕ ПРОНЕВЈЕРЕ

Рачуни и активности свих учесника у извршењу, као и уговори и споразуму на основу којих се врши имплементација истог, с једне стране су предмет супервизије и финансијске контроле проведених од стране Комисије (укључујући Европску канцеларију за борбу против проневијере), која може да изврши дискретне провијере, сама или посредством спољног ревизора, и с друге стране, предмет су ревизија које спроводи Европски ревизорски суд. То укључује мјере као што су *ex-ante* контрола јавног надметања и склопљених уговора, које примјењује Делегација у земљама корисницама.

С циљем обезбјеђења ефикасне заштите финансијских интереса Заједнице, Комисија (укључујући Европску канцеларију за борбу против проневијере на лицу мјеста изврши провијере и испитивања, у складу са процедурама предвиђеним у оквиру Уредбе Савјета (ЕЦ, Евратом) 2185/96⁶.

Контроле и ревизије наведене изнад примјењују се на све уговараче, кооперанте и кориснике гранта који су примили средства Заједнице.

7. НЕЗНАТНА ПРЕРАСПОДЈЕЛА СРЕДСТАВА

Службеник овлаштен од стране делегације (АОД), или службеник овлаштен од стране подделегације (АОСД), у складу са додјели овлаштења која су му повјерена од стране АОД, те у складу са начелима разборитог финансијског управљања, може да изврши незнатну прерасподјелу средстава без потребе за мијењањем Одлуке о финансирању. У овом контексту, кумулативне прерасподјеле које не прелазе 20% укупног износа додјељеног за реализацију програма, чији је лимит 4 милиона евра, неће бити од значаја, с обзиром да не утјечу на природу и циљеве програма. ИПА Комитет ће бити информисан о поменутој прерасподјели средстава

8. ОГРАНИЧЕНЕ ИЗМЈЕНЕ У ИМПЛЕМЕНТАЦИЈИ ПРОГРАМА

Ограничене измјене у имплементацији програма које утјечу на елементе који су наведени у Члану 90 Правила имплементације у склопу Уредбе о финансирању, које су индикативне природе⁷, могу се предузети од стране службеника овлаштеног од стране делегације (АОД), или службеника овлаштеног од стране подделегације (АОСД), у складу са додјели овлаштења која су му повјерена од стране АОД, те у складу са начелима разумног финансијског управљања, без потребе за мијењањем Одлуке о финансирању.

⁷ Ови основни индикативни елементи су индикативне природе, за грантове, индикативни износ захтјева за понуду и за набавку, индикативни број и врста уговора, те индикативни временски оквир за покретање процедура набавке.

**АНЕКС Б ОКВИРНИ СПОРАЗУМ ИЗМЕЂУ КОМИСИЈЕ ЕВРОПСКИХ
ЗАЈЕДНИЦА И БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ, УСВОЈЕН 20.02.2008.
ГОДИНЕ.**